

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében, Szalay Gyula kiadó lakásán (Kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
 MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábozós petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyegdíj minden külön beiratásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámt megában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyilttári közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetelnek Szalay Gyulánál és a szerkesztőségben.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Mennyi ámitás!

Gróf Szapáry Gyula ő kegyelmessége tehát leereszkedett, személyesen a Temesvárott lakozó s mindig hű cs. és kir. polgároktól választási madátumát átvenni. S ez annál nagyobb kegy a kegyelmes urtól, mert nem sajnálta ezt az utat zord téli időben megtenni, a rossz, járványteljes őszi időben, mint: áminőben a választásokat elrendelni méltóztatott.

Teljesen méltányoljuk az exccziája e ritka leereszkedését s az ő szerénységét is, hogy meleg köszönetét fejezte ki kis Bécs loyális bürgereinek, hogy reá szavaztak, mert nem lehet tudni, akadt volna-e még nagy Magyarországon — kivéve a nagyon drága engedmények árán megvásárolt bakszások s felső Magyarországnak sok pálinkával mindenre megkapható tót kerületeit — egy valamire való város, mely őt megválasztotta volna.

De ő exccziája nemcsak erre szorított, hanem még hosszabb beszédet is tartott s abban oly dolgokat mondott, melyek valóban a legnagyobb ámulást s bámulást alkalmasak kelteni az egész országban. Egész komolyan állította ugyanis gr. Szapáry: hogy ime a választásoknál a nemzet bizalma s ítéllete ismét neki s pártjának adott igazat s ezért került ki a szabadelvű párt ismét nagy többséggel a választások küzdelmeiből.

Az hittük eddig, hogy csak a kormány fizetett lapjai bátorokodnak az egész nemzet megbotrántkozásával szemben e horribilis szemérmetlen állításra vetemedni, hanem a miniszterelnökben okvetlen lesz annyi szemérem, hogy palam et publice, röstelkedni fog — gyöngéden kifejezve — ennyire a sulykot elvetni! — Csalód-tunk!

Hát kérdjük a szabadelvű-párt tisztességesebb tagjait: használt-e még fő magyar kormány valaha oly piszkos, törvénytelen, erőszakos, vérlázító s erkölcs-telen eszközöket hivatalos jelöljeinek megválasztására, mint a Szapáry-kormány? Fordultak-e még valaha elő ily határtalan szemtelenséggel üzőtt, szabadelvű lélekvasárlások, vesztegetések, mint ezen választások alkalmával? Kétkelkedik-e valaki, hogy ily a vérontásig vetemült erőszakoskodások és vesztegetésekkel Bach és Schmerling is választhattak volna maguknak éppen ilyen s ugyanazon férfiakból álló többséget? — S kétkelkedhetik-e, hogy ha alkotmányos módon, szabadon engedik a nemzetet választani, Baross és Weckerlét kivéve, most egyetlenegy kormánypárti sem választatik meg az országban?

Hiszen Isten valódi csodája, hogy ilyen elvetemült választási rendszer, a tisztviselők oly példátlan hazafiatlansága, szolgálalkúsága s brutalitása mellett egyetlen a egy ellenzéki is meg lett választva! Mert hisz a hatalom s hozzá méltó adminisztratív közegei mindent elkövettek arra nézve, hogy az ellenzéket teljesen kiirtsák a parlamentből. Éppen ez fogja örök dicsőségét képezni nemzetünknek, hogy Európa leglelkiesmeretlenebb kormányrendszerének minden aljas eszközei, szavazat-hamisításai s legkülönbözőbb csalásai daczára mégis egy tekintélyes számú ellenzéket mentett meg a parlament számára.

Mert kérdezzük egész tisztelettel a »szabadelvű« uraktól: miért oszlatta föl oly hirtelen és a költségvetés elintézése előtt, törvénytelenül a volt országgyűlést s miért tette ki ez ország adóktól agyon sanyargatott polgárait a legveszélyesebb járványok idején a téli választások nyo-

monáiainak? Minden kétséget kizárólag csak azért, mert remélte, hogy a nemzet egy oly függetlenségi férfit sem fog most utoljára képviselőjének megválasztani, a ki a választóvitában s az ugynevezett obs-trukciókban tényleg részes volt.

S mit felelt a nemzet a Szapáry-kormány e felhívására? Azt, hogy nemcsak valamennyi volt függetlenségi hazafit újra nagy többséggel megválasztott, hanem még tetemesen meg is szaporította számukat s éppen így demonstrált a nemzeti párt gyarapításával is.

Mi ebből a logika? Az, hogy a kormány rut kudarczot vallott a téli választások elrendelésével, hogy a nemzet igazat adott az ellenzéknek követett magatartásáért s a Szapáry-kormány csak oly mód s eszközök által volt képes magának többséget szerezni, a mely mód s eszközöktől volt legjobb hívei a gr. Zayak és Bissingenek is undorral kénytelenek elfordulni.

Hála hazánk nemtőjének, vannak még ez országban a tizenhat év alatt oly buján fölbujánzott korruptió daczára is becsületes emberek igen sokan, kik még nem felejtették el, mivel tartoznak hazájuknak s nemzetük jövőjének. — S mert ilyenek még vannak, biztosra vehetjük, hogy a Szapáry-rendszer végórája ütött. Hiába fenyegetőzött Szapáry gr. most ismét Temesvárott a klotüre behozatalával. — (Mily méltó intézmény a mai »szabadelvű« aerához!) Erre nem lesz neki ideje. Olvassa el a saját pártja egyik legtiszteltebb tekintélye Péchy Tamásnak nyilatkozatát s abból láthatja, hogy a kormánypárt tisztességesebb elemei ellene lesznek a parlamenti szájkosár behozatalának.

De akármit mond és szándékszik is tenni a világ legtehetetlenebb s korlátoltabb elméjű miniszterelnöke gr. Szapáry: mind hiábavalónak fog bizonyulni. Ugy lejárt a magát kebelbarátja Szilágyi Dezsővel egyetemben, annyira szegyélli őket a saját pártjuk is, annyira nem becsüli őket a nemzet színe-java: hogy men-i ö k e l l m i n d e n k é p e n, s kezeskedni lehet róla, hogy néhány hónap múlva nem Szapáry gróf leend a kormány élén s nem Szilágyi Dezső fog intriguálni az igazságügyi miniszter tőgájában.

A rothadt gyümölcs le fog hullni, az ellenzék kellő erővel fogja rázni a korhadót fát, mely megérdemli, hogy gyökereitől kipusztíttassék.

BELFÖLD.

A nagy igérő. Az ígéreiről híres miniszter Szilágyi Dezső újabb ígéretet tett. A »M. H.« szerint magánkörben Szilágyi Dezső igazságügyminiszter is nyilatkozott már a zsidó vallás egyenjogósítása tárgyában. E nyilatkozat abban kulminál, hogy külön zsidó vallást rezcipiálni igen sok körülményről fogva lehetetlen, de ő még a jelen év folyamán törvényjavaslatot fog benyújtani az általános vallás szabadság kérdésében.

A képviselőház új háznapya. Megindultak a kombinációk, hogy ki lesz az új képviselőház háznapya. A kérdés azért merült fel, mert Almássy Géza, a képviselőház volt háznapya, nem jutott be a parlamentbe. Eddig a kormánypartban Vojnics Istvánt, Csavossy Bélát, a gazdasági bizottságnak előadó-ját s Latinovics Ernőt emlegetik. A háznapyi hivatal is átalakul, mint felhivatalosan jelentik, ha a házszabályokat »reformálni« fogják. A háznapyi hivatalt ugyanis az országgyűléstől önállóság, mint állandó hivatalt akarják szervezni és ez esetben nem a képviselők köréből fogják a háznapyot választani.

Baross kitüntetés. Mint Bécsből felhivatalosan jelentik, Baross Gábor kereskedelmi miniszter legközelebb megkapja a Lipót-rend nagykeresztjét, még pedig a kereskedelmi szerződések létrejöveteléről körül szerzett érdemeinek elismeréséül.

A Jellasichek-vezeték áthelyezése. Fiuméből arról értesítik a Reichswehr, hogy a 79-dik számú Jellasichek-vezeték Fiuméből nem-sokára áthelyezik Károlyvárosba s onnan a 96-ik gyalogezred átmegy Fiuméba. A Jellasichek-vezeték Uzelac-ja elég példa volt annak idején arra, hogy milyen magyarellenes érzelmű az egész ezred és ugylátszik a katonai felsőbb körök ezért meg akarják most jutalmazni a hős »Jellasichek«-akkal, hogy hazaküldik őket Horvátországba.

Falk és a főrendiház. A Magyar Hírlap-ban olvassuk e jözüi sorokat: Személyesen beszélnek a következőket, mikre bármely pillanatban készek a főszék letenni. Falk Miksával, a »Pester Lloyd« felelős szerkesztőjével tudatták, hogy a miniszterelnök kárpótolni akarja őt az elvesztett mandátumért, s mivel választókerületet nem adhat neki, szükség van a kerületekre magnások számára, — ki fogja nevezetni a főrendiház tagjává. Falk Miksa, mikor a hírt meghallotta, nem örvendett rajta túlságosan, s megrázva a fejét így szólt:

— A főrendiházba akar tenni! Engem? Miért nem megy inkább ő oda?

KÜLFÖLD.

Lelőtt altisztek. Orosz katonai körökben nagy feltűnést kelt az varsói jelentés, hogy egy tüzérezredes két altisztjét agyonlőtte. Az eset következő: A katonai előtt népszerűtlen ezredes megjelent a gyakorlaton csapatja előtt s üdvözölte katonáit. Előleges összebeszélés következtében az üdvözlést nem viszonozták. Az ezredes ezen rendkívül megütődött, odaugrott a legidősebb őrmesterhez s ismételte az üdvözlést. Ez azonban néma maradt. — Az ezredes erre előkapta revolverét, rálőtt az őrmesterre, aki halva rogyott össze. Az ezredes erre a második altiszthez fordult, aki szintén néma maradt s akit az ezredes szintén agyonlőtt. A csapat a második lövés után megadta a tisztelegést az ezredesnek. — A császár hangulatától függ, hogy mi lesz a dollog vége.

A sárgaláz Braziliában. A Braziliában dühöngő sárgalázról napról-napra veszedelmesebb hírek keringenek és mindig nagyobb a veszély, hogy e betegséget onnan Európába hurcolják. Naponkint előfordulnak sárgaláz-betegedések. Az angol Wordworth hajón egy ember megkapta a sárgaláz s ez a hajó most e miatt vesztőgázr alatt van Kisingenben. Az észak-német Lloyd Strassburg hajóján, mely szintén Braziliából jött Antwerpenbe, utközben sokan kapták meg a félelmes betegséget egy a legénység, mint az utasok közül. Egy matróz utközben meghalt, a többi beteget azután egy mellékkikötőben partra tette a hajó kapitánya.

Constans francia belügyminiszter Olaszországban a legnagyobb figyelemben részesítik. Milánóban meglátogatta a prefektus s ekkor a francia miniszter a Tribuna állítása szerint a kereskedelmi politikai kérdésekről is beszélt. — Azt mondta, hogy reménye szerint Franciaország és Olaszország a védvamosok agitációja daczára, végre mégis megértik egy mást s megegyeznek. A védvamosokat a köz-társaság ellenségeinek nevezte.

Charon-e vagy Nonius?

Debreczen, febr. 10.

A »Debreczeni Ellenőr« folyó hó 6-diki számában egy közérdekű czikk jelent meg lótenyésztesünket illetőleg.

A mikor igazságot adunk czikkirő urnak abban, hogy a mi lótenyésztesünk sajnálatra méltó elmaradottságban sinlik: ugyanakkor megmagyarázhatlan dolognak tartjuk azt, hogy ez a mi lótenyésztesümi mizeriánk a lódíjazási ünnepek alkalmával elmondani szokott, dicsérső dikciók daczára is meg van.

Legyünk egy kissé őszinték, s mondjuk ki nyíltan, hogy bizony ez a mi Debreczenünk sok esetben valóságos kísérleti állomás. Ilyen kísérleti állomás a lótenyésztesümi terén is.

Szinte megfoghatatlan, hogy akkor, a mikor más vidékek régen egyöntetű és következetes eljárást honosítottak meg a lótenyésztesümi terén, nálunk a sok kedvező körülmény daczára, nemcsak ott állunk, ahol régen is állottunk, hanem haladni akarunk tovább is a régi uton.

Vagy mi másnak vehetjük az általam említett czikkben kifejezett szakvéleményeket? Ezek a szakvélemények semmivel sem mondanak többet annál, hogy vagy alatta, vagy felette, vagy benne, s tekintve a czikkirő szerinti törzssökös polgárságot, még kellő felvilá-

gosítással sem szolgálnak, mert beszélnek ugyan Charonról és Noniusról is, de elégnek tartják azt mondani, hogy miután még egyikről sem tudjuk, hogy alkalmas, hát kísérletezünk tovább, s majd ha elvesztettünk ismét öt évet, kidobunk egy csomó pénzt, hát akkor megállhatunk a Charonnál ismét. A törzssökös polgárság pedig megkapja a magáét, mert öt év alatt megtanulhatja e két nevet: Charon és Noniusz, s nem elég haladás-é ez, egy kísérletező állomáson?

Nagyon, de nagyon rég ideje annak már, mióta Debreczen városának menése van, és e régi idő daczára, sem egyesek, sem a város maga ebből a hosszú időből semmi tapasztalatot nem merítettek.

Hiszen akár a tisztviselőket vesszük, a kik e menés kezelésénél működnek, akár a polgárokat magokat, — nem azt tapasztaljuk és hogy közülök senki nem nevelt fel csak egy szép lovat sem, sőt akiknek birtokába jutott is a város tenyész anyagából, hol több hol kevesebb, az tökéletesen vissza-fej-lődött.

Valljuk be, túlságosan meg voltunk elégedve, de meg vagyunk még ma is a Rózsival meg a Muczival. A mi tenyész-anyagunknál mi nem láttunk szebbet, jobbat a föld kerekéségén, s ez oka annak, hogy ma is ott vagyunk, a hol voltunk.

De nem keresve tovább a mult hibáit, mi nélkül pedig biztos jövőt soha sem lehet építeni, azon szerény nézetünket vagyunk bátrak kifejezni és kérdezni, — a mellett hogy mi a meglévő tenyész-anyagot nem tartjuk sem a legkifőbbnek, sem a kísérletezésre alkalmasnak — hogy ha a Charon faj a szakvélemények szerint nem alkalmas, örökölhető hibáinál fogva a tenyészésre, a kísérletezést öhajtók miért nem a magok tenyész anyagán kísérleteznek vele, s ha a Nonius fajról még nincs elég ok az elfogadhatóságra, tehát ez sem bizonyosan jó, miért nem kísérletezünk más fajjal is, ha már kísérletezünk okvetlenül kell ?!

Tudva azt nálunk ma már mindenki, hogy a város menése tiszta tenyész-anyaggal nem is rendelkezik — miután azt a folytoni kísérletezés nagy mértékben átalakította — azt mondják a szakvélemények, hogy mivel már akadtak jó csikók is a Nonius fajból, hát ez még esetleg sikerülhet is, és mert nehéz igaz lovakra van szükségünk, tehát ez forsorozandó.

Nem tartjuk magunkat legkevésbé sem szakérőknek a lóisme terén, hanem azon szerény nézetünket a szakvélemények daczára is kimondjuk, miszerint nálunk éppen úgy nem fog sikerülni a Nonius mint a Charon, valamint az okot sem fogadjuk el a tenyésztesüme nézve, hogy t. i. nekünk nehéz igaz lovakra volna szükségünk.

Akárhogy eviczkélünk is ellene, a kétszer-kettő reá fog kényszeríteni bennünket arra, hogy a 8 lovas korszaknak búcsút mondjunk, s meg fog győzni bennünket a kor haladása arról, hogy szép és jó lovat érdemes tartani, vagy semmit, s akkor választani kell csakugyan, a könnyű igaz ló, — de a mely azt minden czélunk megfelel — vagyis a keleti, és a nehéz igaz ló, melyhez a Nonius is tartozik, vagy is a nyugoti faj-ló tenyésztesüme között.

Magok a szakvélemények azt mondják, hogy a Nonius angol telivérrel keverve, lehet, meg fog felelni. De azt elfeledték, hogy az angol telivér semmitől sem irtozik jobban, mint a hortobágyi élettől és a nehéz igától. Hiszen kérem, ha mi lótenyésztesünket írásba véve megkérdezzük az angol lovaknak, még fejfel sem fordulnak erre; és ha kivesszük a Noniusból az angol vért, akkor nyerünk egy olyan faj lovat, melyben — a hogy a szakvélemény is mondja — kerülnek igen »szép példányok, de általában nagy tömegűnek fogva dus táplálás mellett is későn érnek meg a nagy igára, s fiatalabb korukban használat mellett pedig, a nagyobb részök az izmok pethüdségénél fogva hajlandó az első lábuk előre való görbülésére.

Mi azt hisszük, felesleges dolog azt bizonyítgatni, hogy mihelyt angol vér van egy csikóban, az a mi lótenyésztesümi módunkat nem állja ki, formaszertnek lesatnyú. Azt is felesleges bizonyítgatnunk, hogy miután sem nálunk, sem a közel vidéken nehéz igára lovat nem használnak — (mert hiszen mikor 30 száz valamit reá teszünk egy szekerre és bele fogunk 7 lovat, az még nem nehéz iga) nincsen szükségünk arra, hogy egy oly faj lónak a tenyésztesümevel tegyünk hosszas kísérletet, melynek bizonyos jószágért senki sem fog felelős lenni, de kifogásokat már ma is lehet ellene tenni.

Azt is felesleges mondanunk, mert hiszen mindenki tudja, hogy a mai tenyész anyagot

NAGY KÉPES
 A RTÉGTZIEK
 IGYON ÉS BÉRMENYE.

AG

ivókat

fogásába

annyi éveken keresztül nem tudtuk vinni semmire, sőt visszafelé mentünk vele.

És ha ez így van, a mit mind igazolnak a tények, ha a régi alapon, dacára az újabb és újabb szakvéleményeknek, nem visszük előre lötenyestésünket, ha ezzel a nyugati faj lóval alapos hibai miatt nem boldogulunk: közönséges észszel meg nem értjük, hogy miért tartja a város ezt a faj lovat csupán kísérletezési alapul arra, hogy egyes embereknek tanulmány tárgyat szolgáljanak oly méreg drága áron.

S hogy sem a fennebb mondottakat nem tudjuk megérteni, sem arra elég okot nem tudunk találni, miszerint nekünk, a kiknek más vidékeknél sokkal kedvezőbb helyzetünk van a lötenyestésre, és mégis csaknem a legutolsók vagyunk: azt ajánljuk törzsökös polgártársainknak, hogy szakítva az eddigi immel-ammal folytatott rendszerrel tegyenek egy határozott lépést, s ha nem boldogultak a régi alapon a nyugati faj-lóval, teremtsenek egy új alapot, állítsanak a régi helyére egy keleti fajú ménest: hiszen annyi már ma a tapasztalat e téren, hogy kevesebb szakértelemmel és több igyekezettel, mint a mi nekünk van, még a mult hibáit is kiheverhetjük s nem sokára friss erővel mérkőzhethetünk azokkal, a kiknek bizony már ma csak sajnálkozni van joguk felettünk

(—Sz.—)

Határidő-naptár.

Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit-fürdőben.
Febr. 11. Városi közgyűlés.
Febr. 13. A fizeses tűzoltók bálja a Margit-fürdőben.
Febr. 14. „Talygás bál” az Eliziumban.
Febr. 14. Alföldi takarékpénztár közgyűlése.
Febr. 15. Hajdúvármegye közgyűlése.
Febr. 17. Joghallgatók táncestélye a „Bika”-szállodában.
Febr. 18. Mészáros ifjak bálja a „Bika”-szállodában.
Febr. 20. Az új országgyűlés megnyitása.
Február 20. Acs ifjuság bálja a Margit-fürdőben.
Febr. 21. A kereskedő ifjak önképző egyesületének huszonöt éves jubileuma a város háza nagy termében. Este bál a „Bika”-szálloda disztermében.
Febr. 21. Ipar és kereskedelmi bank közgyűlése.
Febr. 25. Zártkörű thea-estély a Margit-fürdőben.
Febr. 27. Függetlenség párt bálja a Margit-fürdőben.
Február 27. Tiszti táncestély a „Bika”-szállodában.
Márcz. 5. Az evangélikus filléregylet thea-estélye a „Bika”-szállodában.
Ápril 23. és 24. Lóversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

Városi közgyűlés.

Meghívás az 1892. évi február hó 11-én csütörtökön d. e. 9 órakor a városháza nagytermében tartandó városi rendes bizottsági közgyűlésre. Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentések a lefolyt 1892. évi nov. és december hónapokról, és legközelebb adó fizető bizottsági négy póttag behívásáról.
2. Miniszteri leirat, mely szerint 6 felsége a király Csehországból szerencsés visszajövele alkalmából, a város közönsége által tett üdvözlés mellett legmagasabb köszönetének nyilvánítása mellett tudomásul vette.
3. Ugyanaz: a szervezési szabályzat 182 §-ának módosítása tárgyában.
4. Ugyanaz: az éneklő madarak megóvása iránti szabályrendelet módosítása tárgyában.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

AZ ÓSERŐ.

*Van egy erő, hatalmasabb,
Mint amnyi sok, pedig merő
Láthatlan részek tüzhelyében
Forr, dúzzad: a tömecsérő.*

*Rombol hegyet, épít hegyet,
A földre sít, vagy légbe dob,
Parányi részek tüzhelyében
Forr: mégis nála nincs nagyobb.*

*Magyar nép, a szivedben ily
Csodás erőt ismerék én:
Ez forr, pezseg millió parányban:
Sok lü megnyor sziv rejteken.*

*Hadd forrjon is, pezsegen is,
— Bár meg nem látva — szüntelen:
Hisz' bérceket mozdit helyekből
A lángoló honszerelen.*

*Ha rabbilinsbe vernek is,
Reád ha sirhalom gyanánt,
Mint földre tiprótt óriásra,
A Kárpátot boritanák:*

*Szeresd, szeresd még akkor is
Szegény hazádat szüntelen,
Meglásd: bérceket mozdit helyekből
A lángoló honszerelen!*

*Tűrj: hogyha kell, várj: hogyha kell
Egy hosszú, hosszú ezredig;
Ha ebben nem: a másodikban
A Messiáskor bételik.*

5. Ugyanaz: a törvényhatósági bizottsági tagok létszámának újból megállapítása és a választó kerületek újból beosztása tárgyában.

6. Tanácsi előterjesztés: Szilágymegye közönségének, a báró Wesselényi Miklós emléké szobra felállítására adandó hozzájárulás iránti megkeresvényére.

7. Ugyanaz: az izraelita hitközségnek 500 frt. segély adása iránti kérvényére.

8. Ugyanaz: a II. honvéd huszár ezrednek a Balla Mihály fele bérléthez hozzájárulás iránti kérvényére.

9. Ugyanaz: a Gutí vadásztársulat bérléthez hozzájárulás iránti kérvényére.

10. Ugyanaz: Mártonfalva községnek új községháza építéséhez szükséges anyagok adása iránti kérvényére.

11. Ugyanaz: Bartók Imre telek eldarabolhatóság engedélyezése iránti kérelmére.

12. Ugyanaz: a városi ménes kezelésére néve beadott gazdasági bizottsági indítványt és szakértői véleményt illetőleg.

13. Ugyanaz: az új kórház elmebeteg épülete tervének módosítása tárgyában.

14. Ugyanaz: Tóth Kálmánnak, a m. kir. honvédségi laktanyák építési vállalat kiadása tárgyában hozott 11029/1891. számú tanácsi végzés elleni fellebbezésére.

15. Ugyanaz: a város peres ügyei állásáról szóló tisztí főügyési jelentésre.

16. Ugyanaz: az Eprekerti faraktárnak 1890 évi számadását illetőleg.

17. Ugyanaz: az 1886 és 1887 évi nyomdai számadásokra.

18. Ugyanaz: az 1890. évről szóló polgármesteri jelentésre.

19. Ugyanaz: a gazdasági bizottságnak a csikó telepre kihajtandó csikók díjai lejjebb szállítása javaslatára.

20. Ugyanaz: Dely Máttyás állatorvos nyugdíjazása ügyében.

21. Ugyanaz: Vojnovics Jánosné végkielégítés iránti kérvényre.

22. Ugyanaz: keggydíj iránti kérvényekre.

23. Ugyanaz: két orvos-tudori oklevél kihirdetése iránti főorvosi jelentésre.

Debreczen, 1892. febr. 9.

Simonffy Imre

kir. tan. polgármester.

* Az a rongyos 739 ezer forint.

Jókai Mór, a ki cikket írt arról a rongyos 739 ezer forintról s nem tagadta e rongyos kis summa mozgósítását, maga is megírdt cikkének hatásától s nyilatkozik, hogy nem egészen egy értette ő a dolgot, a hogy megírta. Nyilatkozata így hangzik:

— Személyes kérdésben és szavaimnak félremagyarázása miatt szót kérek.

Azt mondtam, hogy amely képviselőválasztás ingerszámba megy, az öt ezer forint. Ezzel nem azt mondtam, hogy maga a képviselő fizet ötezer forintot a megválasztásáért, hanem hogy a választói és a választást intéző elvbartái adnak ki ennyit. (És a kormány! Szerk.) Nekem például soha semmiféle megválasztásom nem került még egy forintba sem (Elhisszük! Szerk.) — magamnak — (kivéve a már specifikált nyomdaköltséget egy budapesti választásnál s hozzá adva még 65 forintot puskaporra, a választás utáni mosár üdvövésekre.) A dárjai választásom két ízbeni alkotmányos pompáját pedig kizárólag Nendwich Gyula barátom állította ki a saját barátai

*S ha mozdul majd az óserő:
Sír megroppan, bilincs szabad,
Magyar nép, a mint egykor voltál,
Légy újra nagy, dicső, szabad!*

Jánosy Zoltán.

A képviselőválasztás martirjai.

(Humoreszk.)

Irta: Kanizsai Endre.

Sohasem látott még Kóhalom városa olyan ellenséges két sógort, (kivéven a mi sógorsági viszonyunkat az osztrákkal) mint Dr. Hámán Fülöp köz- és váltó ügyvéd, és Dr. Pirula Márton az összes orvosi tudományok tudora. A kölesönös ellenszenv meg a gimnáziumból kezdődik, hol folytonosan civakodtak az elsőség felett. Maguk a tanárok sem tudtak igazságot tenni, így aztán egyik hónapban egyik, másik hónapban másik volt az első, már t. i. a szerint, hogy melyikőjük anyja vitt többször sonkát, fonatos stb. az osztály-tanárnak. Az egyenlő mérleget ez nyomta le.

Nyolcz esztendei örökös vetélkedés után, melyre bő alkalom nyílt az önképző-körök s kolonokban, no meg a szalonok víxos padlóján is, Marczai a Bukovai Absentiusok jogász botját kezébe véve, azzal az elhatározással lépett az egyetemre, hogy addig küzd, tanul, míg legalább is miniszteri tanácsos lesz, s akkor aztán a magasból mosolyogva néz le vetélytársára. Épen így gondolkozott Fülöp is, mire Marczai annyira méregbe jött, hogy képes volt (pedig irtóztott mindig a szerinte békanyuzó orvosoktól) medikusnak csapni fel.

Két különböző pályán haladva, 4 esztendei fegyverszűnet után, ugyanegy időben, zsebkönyvben a diplomával, szülő városukban nyitottak irodát, úgy gondolván, hogy a temérdek rokonság között több patiens akad. Jó diplomaták

áldozatkészségéből. (Hát az oraviczai költségeket ki fedezte? Szerk.)

Jókai Mór.

Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy Debreczenben ebből a rongyos 739 ezer forintról rongyos 21,000 frt. érkezett s a holnapi városi közgyűlés tárgyszorátába pótlólag fölvetétt még a következő pont is:

* Számadás a választási czélokra érkezett 21,000 frt. hovatfordításáról.

* Közegészségügy Hajdumegyében. A megyei főorvos kimutatása szerint az elmúlt januárban meggyeszerre igen kedvezőtlen volt. Az influenza járványszerűleg dühöngött különösen a mult hó első felében. — Más ragályos nyavalyák is voltak, így Pécsen és Csegén a vörheny, sőt Nádaszaton és Bösörményben is fordult elő 2-3-4-5-1 ha'alos kimenetelű eset. — Hagymázó eset is fordult elő Bösörményben és Tetétlenén. — A halálozások 34-et haladják meg a mult hónapig, január hóban ugyanis 479 egyén halt meg. A halálozások esetek legrosszabbak voltak Szoboszlón, hol minden 1000 emberre 4.33% eset, és a legjobb Nánáson, hol csak 2.90% halálozás történt, Bösörményben pedig 3.53% ekként oszlott meg az arány. A megye legjobb egészségének örvendő, s legzivósabb életű emberei, tehát nem Dorogon, hol igen nagy: 4% halálozási arány, hanem Nánáson laktak. Születés pedig 485 esetben volt.

* A gazdasági egyesület kérvénye. A gazdasági egyesület kérvényt nyújtott be a tanácsoshoz, melyben a Hortobágyon rendezendő állattiallítás rendezésére 4000 frt költséget kérnek.

* Gyermekvizsgálat. Tegnap délután vizsgálták meg a II. ker. kapitányságnál a dajkaságba kiadott gyermekeket. A vizsgáló doktor Kenéz volt, s a rendőrséget Erdélyi István fogalmazó képviselte. Mind a 42 gyermek, mert annyian vannak, egészséges volt. Érdekes megemlíteni, hogy a 42 gyermek közül csak kettő volt törvényes. A szegény apátlanok leginkább könnyelmű cselédlányok gyermekei. Van egy oly cselédlány is, kinek 3 gyermeke van kiadva dajkaságba, ez természetesen csak a gyermekeire keres.

* Az 1891-2 évi polgári fellebbezési kiváltási véghatáridejéről 1892 márczius 5, az eprekerti faraktárból való elhordatás véghatár idejéről 1892 évi ápril 15 tüzetik ki azon határozott kijelentéssel, hogy azon jogosultak, kik fentebbi határidőt bármi okból be nem tartanak, kiváthatási, illetve elhordatási joguktól minden kártérítési igény formáhatása nélkül elesnek. — Debreczen 1892 február 8. A városi tanács.

* Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhírré tettetik, hogy d. Veress Sándor ügyvéd, — Karczag székelyléllyel, a kamara lajstromába folytatólag fölvetétt; ellenben Sztrák Ferencz nyiregyházi lakos ügyvéd, önkéntes lemondása folytán, Turry Albert hajdusoboszlói lakos ügyvéd pedig polgármesterről történt megválasztása folytán a kamara lajstromából kitöröltettek; végül, hogy Tráck Géza ügyvéd lakását Debreczenből, a kamara területén belül, Derecskére tette át.

* A népfőlkelő tisztjelöltek ajánlatait a katonai ügyosztály már a napokban kézbesíteni fogja az illető tisztjelölteknek.

Eljegyzés. Tóth József helybeli posta és táviratist eljegyezte Boross László polgártársunk leányát Jolánt.

voltak. Marczai sohase tudta feledni, hogy Fülöp ugratta vissza az ügyvédi pályától s aig várta az alkalmat, hogy vissza adja neki a kölcsönt. Erre nem soká kellett várnia. A „helyi lap” egy számban ugyanis meglepetve olvassa, hogy az ügyvéd jegyet váltott özv. Csutkásné nagyobb leányával, ez pedig Kóhalmon a legjobb parthie volt. Az orvos hallgatott mindaddig, míg az esküvő véghez nem ment, s az ifjú pár mézes hetében frakk, lakk, klakk elővándorolt a sifonból s elment megkérte özv. Csutkásnénak a kisebbik leányát.

Esküvő fogadta, hogy nem engedi, miszerint az ügyvéd kijussolja az özvegyet, meg a másik leányt a nagy vagyonból, felelése kell hogy az övé legyen.

Na, ha Kóhalom összes anyósai mérlegbe tennék azt a sok szekuratát, melyekkel vejeiket üldözték, a tromfot helyettük visszaadta az ügyvéd meg az orvos özv. Csutkásnénak az anyósok többszörösen. Mert özv. Csutkásnénál szerencsétlenebb anyóst nem szült Kóhalom városa. Csinált ugyanis az ügyvéd e leánykérő híre olyan galibát, a melyet csak csinálhat egy mézes óráiban felbőszített fiatal házas.

Bőszülten rohant haza az anyóshoz, megtiltva, hogy leánya kezét oda ne adja annak a... (itt aztán következtek a jelzők.) Csak hogy a kis leány azt találta mondani, hogy ő orvosné akar lenni! Nosza erre felpakolta az ügyvéd feleségét minden butorával együtt, s hazaszállította anyóshoz, mondván: „inkább bármi czimen megindítom a válóper, de sógorságba nem elegyedem avval az embernyuzóval.” (Pedig e czimét épen az orvos adta neki.)

A fiatal menyecske otthon maradt, a szalma-özvegy pedig mérlegben haza ment, klienseit szétkergette, s lefeküdt aludni.

Aludt is volna meg lehet, de hát a mézes hetekben sehogy sem tetszett neki e legénykori

* Laktanya ügye. A honvéd laktanyák építése ügyében a városi közgyűléshez Tóth Kálmán által beadott fellebbezés, melyben a város arra kéri, hogy a Gregersen cég hírnevéért ne dobjon ki 6-7 ezer forintot, nem sokára elintéztést fog nyerni a mit abból lehet gyantítani, hogy Balogh Mihály főmérnök minden erejét kifejti nem csak a nevezett cég dicsérete mellett, hanem az olcsóbb pályázók gyalázására is; miből érdekeltségét lehet ki-magyarázni. Ez pedig szomorú dolog, mert a hol előlegesen is 6-7 ezer frt kidobtat, ott a végelszámolás is nagyon csattanós lehet! (Beküldetett)

* Batyubál. A farsang utolsó napját városunk több intelligens családja batyubállal akarja megünnepelni. A mulatság igen sikerültnek ígérkezik, a melyet már előre biztosít a legelőkelőbb családoknak csatlakozása és a kibocsátott ivatek aláírása. Külön meghívók nem bocsátatnak ki, hanem a rendezőség személyesen kéri fel a bálon részt venni óhajító családokat; a mulatni vágyó nős és nőtlen urak pedig a kibocsátott ivatek lesznek — három forint részvételi díj lefizetése mellett — meghíva.

Maradandó.

Elmulók a női bájok,
A szép gyöngyfog sorra hull ki,
A szem tüze hidegül,
Mindhalálalig friss erőben
Egy marad csak egyedül.
Ami soha el nem hágyad,
Soha nincsen megvélve:
Az a hőlgyek piczi-nyelvé.

* A mészáros ifjuság bálja, mely f. hó 18-án tartatik meg a „Bika”-szállodában, igen látogatottnak ígérkezik. Már 25 éve nem volt ilyen bál Debreczenben s most az érdeklődés annál nagyobb iránta. A rendezőség föl-kéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, hogy az iránt forduljanak a rendezőséghez, vagy pedig a mészáros-társaság irodájában (Csapo-utca Gödényi-ház) ifj. Gyarmathi István társasági pénztárnokhoz, kinél, valamint Beke László ur kereskedésében, páholyok is előjegyheztek. Belépti jegyek a bál estjén a pénztárnál válthatók. A diszes női tánczrendek a jó hírű Dávidházi Kálmán könyvkötészeti intézetében készülnék s kedves emléktárgya marad a megjelenendő hölgyeknek. A meghívó következőleg hangzik: A debreczeni mészáros ifjuság által 1892-ik év febr. hó 18-án az „Arany Bika”-szálloda disztermében tartandó zártkörű tánczvizalomra czimzettel tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-jegy személyenként 1 frt. Páholy-jegy 1 frt. A páholyba lépőknek személy-jegyvel is birniok kell. Zenét a Magyaritestvérek zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 ó. Felülízetések köszönettel fogadtnak s hirlepi-lag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem helybeli jótékony czélokra fordítatik.

* Öröm-hir Halifax híveinek.

Bizonyára örömmel veszik tudomásul Halifax hívei, ha értesülnek arról, hogy az oly régen nélkülözött jégsportot, holnap délutántól kezdve a Margit-fürdő jégpályáján ismét egész szenedélyléllyel folytathatják, — holnap délután a jégpályán katonazené lesz, így kettős élvezetben fognak részesülni azok, kik holnap a jégpályát felkeresik. Szinte csudálatos, hogy ily hamar helyre tudta hozni a valóban már egész olvadásnak indult jégpályát a tulajdonosa.

egyedüllet. Hányta-vetette magát, egy párszor felöltözött, hogy vissza megy a feleségeért, de csak megint levetkezett.

Hajnál felé rémes álma volt. Mintha ott lett volna anyósánál, s mintha meglapulva a kulcslyuk előtt, látta volna özv. Csutkásné és feleségét betegben. Az orvos sürgött, forgott, kotyvasztotta az orvosságot, s kanalankint adta hol az egyik, hol a másik betegnek. Ezt látva, borzasztó gondolat villant meg agyában...! Ha az orvos valamit találna beadni a két betegnek... minden vagyon az orvosnéra szállna. Kitélik attól a...

Rögtön talpra ugrott, rohant anyósához. Szerencse, hogy hajnal volt, s a kapuban észre vette, hogy ilyen Ádám kosztümben még se mehet ki az utcára, vissza-ment, felöltözött, aztán haza költöztette a feleségét.

Özv. Csutkásné beteg lett csakugyan, beteg lett a méregtől.

Mikor kisebbik leánya lakodalma volt, tündetőleg távol maradt az ügyvéd, nem engedte családját sem a szülei házhoz, s azóta pedig az orvosok sem látogattak meg csak egyszer sem, akkor is csak egy futtába.

És a szegény özvegynek szomorúan teltek a napok egymás után. — Ő meglátogatta gyermekeit külön-külön, azok soha. Ha az orvosokat hívja előbb ebédre, vagy disznótorra, akkor rendszeren az ügyvédnek van valami sürgős tárgyalása, nem jöhetnek el, a felesége sem, gyermekei sem, ha pedig az ügyvéd hivatik meg előbb, akkor rendszeren az orvosnak akad valami beteg patiente, a család pedig a családfe nélkül nem hagyhatja el a házat. Már azt a furfangot is megkísérelte, hogy ugyanazon percben hívatta meg ebédre mind a két családot, mind a kettő meg is ígérte, mikor aztán elütötte a tizenkettőt, akkor sült ki, hogy mindkét család talált valami kifogást, s a sok drága sütemény s pecsenyék mind fucsba mentek

***Az önálló tornacsarnokra újabb adakoztak:** Dávidházy János esperes ur ivén: N. N. 30 kr. özv. Szaniszló Gáborné 40 kr. NN. 20 kr. D. L. 20 kr. T. J. 10 kr. D. J. 1 frt. Együtt 2 frt. Szűcs Kálmán ur ivén: Buzás Elek 1 frt. Komáromi Antal ur ivén: Ujlassy Endre 1 frt. Gecsey György 1 frt. Bernát Kálmán 1 frt. N. N. 30 kr. együtt: 3 frt. 20 kr. Körner Adolf ur ivén: Vecsey Imre 3 frt. 20 kr. Szabó K. 2 frt.: Körner Adolf 2 frt.; együtt 6 frt. 10 kr. Miskolczy Nándor ur ivén: Zámorovszky Ludmilla 20 kr. Jakobovics Aladár 1 frt. Cziment Márton 1 frt. Rosenbaum Vilmos 1 frt. Szatmáry Mihály 50 kr. Károly József 40 kr. Titkos István 50 kr. Mayer Emil 2 frt. Fáray Ödön 20 kr. Rhénes Károly 10 kr. Fodor Gábor 20 kr. Fráter Gyula 30 kr. Montay Gábor 30 kr. Gelbman 30 kr. Csengeri K. 20 kr. ifj. Csengeri Ignác 1 forint. Müller Sándor negyven krajczár, N. N. 10 krajczár, együtt: 10 frt. Bay Ferenc ur ivén: Bay F. 10 frt. Chappon Károly ur ivén: Lichtschein Dezső 5 frt. Hollán Jenő 1 frt. Mogyoróssy Bertalan 1 frt. Dr. Fejér Ferencz 1 frt. Gróf Teleky Ferencz 1 frt. N. N. 1 frt. Jármy István 1 frt. Dr. Mezőssy Béla 1 frt. Kinczig János 1 frt. Borbély György 1 frt. Horthy Jenő 1 frt. Buzás Lajos 1 frt. ifj. Kornizs Ferencz 1 frt. Békéssy Gyula 1 frt. Baróthy Zoltán 1 frt. Miskolczy Lajos 1 frt. Sággy Lajos 1 frt. Oláh Antal 1 frt. Stern Jakab 2 frt. Ludman Béla 1 frt. együtt 28 forint. — Eddig begyűlt 867 forint. 30 krajczár, a mi takarékpénztárban kamatozik. — Midőn a szives gyűjtők és kegyes adakozók részére egyetünk nevében hálás köszönetemet felejezem ki, egyidejűleg felkérem a tisztelt gyűjtőit tartókat, hogy azokat egyleti pénztárnok Lovász János urhoz: takarékpénztár épület melébb eljuttatni méltóztassanak. — Nagy Ferencz elnök.

***Talált kutya.** Balla Sándor csapó-utcai cipész mester egy kis sárga kutyát, lánca van a nyakán, talált. A kutyát tulajdonosa átveheti a nevezetnél.

***The Mutual.** New-Yorkban székelő élet-biztosító-társaság magyarországi vezérigazgatója közlése a társaság 1891-iki üzletévében autentikus mérlegadatait, melyeket a tengerentúli székhelyből kábelsürgöny után tudattak. Az alább következő számok némaságuk dacára is ékesen szóló bizonyítékot tesznek a világ e legnagyobb és közelismerés szerinti legszolidabb pénzintézetének óriási arányai mellett, amint hogy kitűnik e számokból a ***Mutual** üzletének folytonos fölvirágzása is. A múlt év végén ugyanis a ***Mutual** összes aktívái kitétek 389 1/2 millió o. é. forintot: 1890. december végén ez aktívák 367 3/4 millió frtra rugtak, a szaporodás tehát 30 3/4 millió A felesleg kitétt 30 millió frtot (az azelőtti év végével 25 millió frt. szaporodás tehát 5 millió frt.) A ***Mutual** összes bevételei az 1891-iki évben 94 millió frtot tettek ki, az előbbi üzletévében 87 1/2 millió frtot, szaporodás: 6 1/2 millió frt. E fejlődés mely az európai viszonyokhoz képest teljesen szokatlan, a ***Mutual**-nál biztosított személyeknek mindenesetre teljesen meglepédesre fog szolgálni, valamint hogy még csak fokozni fogja azt a bizalmat, melyet a közönség immár felszabadította a ***Mutual** iránt viseltetik.

A szeghalmi ember.

Alig nagyobb 3x3 bakarasznál. Valóságos kis »czwergli« alak, csak a bajusza nagy, meg lehet valami két bakaras, és hegyes, mint

a csizmadia ár. Búszke is reá a kis parti Dombi, így hívják magyaránk. Ránczos öreg arca egy széles mosollyal változik át, ha hatalmas bajsán egy pedereit mondhatja, »de van is aztán itt uram becsület!« Tegnap este-felében azonban nem csak mosolygott, de danolt, tánczolt is, mitől — mitől nem, az nem tartozik a dolgra, a kiváncsiak körül álltak, s úgy néztek — kacagó görcsök közt — az ug-ráló öreget, kinél az a nagy fejer sztyű is nagyobb volt, mely a hátán lötyögött, és a melyben ekkis »hemmi-hummit« hozott be a városba a katona fiának.

Mert ennek a kis embernek ám nagy katona fia is van már, akár hiszik, akár nem. Alig egy esztendeje, hogy katona sorban van a fia, már is »gefreiter ur Dombi« a neve.

— Hja, hja, megbecsülök ott a katonáknál az emberséges embert — mondogatta az öreg, azaz hogy csak mandogahia, mert nehéz nyelvvel alig tud egy érthető emberi szót kidadogni.

Most jön egy rendőr, ép a legjobb perczben, mert az öreg már bontogatni kezdte a sztyűt, melynek tápláló tartalmát pedig így aligha nem az utca gyerekei s kutyái ették volna meg, mert a mily kapos volt az öreg, még szétdobálta volna köztük. Pedig ezt a finom omlás pogászt, ezt a »fáimtosan« kisütött disznó sódort, »ódalast«, kolbaszt, meg a puha kenyéret mind a katona fia számára sütötte az »Öreg asszony.« Azt a puha papirosba göngyöltetett, rózsapiros kis pipókéit pedig, mely kalácsból volt gyurva, éppen a Boriska sütötte. Olyan finom, olyan puha is az, mint az a kéz, a mely dagasztotta...

Bizonyára ennek örül meg a »gefreiter ur Dombi« legjobban, mert hát az a Boriska, a szomszédok kis Boriskája az ő szerelmes szive legkedvesebb rozmaringszála.

A rendőr aztán be is kísérté a kapitánysághoz a handa-bandázó öreget, ki még ekkor sem akart engedni a 48-ból. De nevetett is rajta a kapitány ur nagyot, ki kénytelen volt az öreget lezártni, azon érvelése ellenére is, hogy: — Nem vagyok én ám kapitány uram olyan himmi-hummi ember, a parti Dombi vagyok én Szeghalmárul!

Az öreg ugyan dohogott egy kissé, de ma reggel, mikor már kialudta mámorát, még meg is köszönte a kapitány urnak az »erányában tanusított szívjóságát.« Szívjóságot mondott, mert beismerte az öreg, hogy ha az este a kapitány le nem zárta biztos helyre, akkor a szabadban, mivel részeg fölvel még azt sem tudta, hogy melyik kaszárnyában van a fia, biztosan megfagy, vagy legalább is ellopják tőle az »elem ózsiás sztyűt.« — Pedig még csak e gondolatra borzadt meg egyszer az öreg, mert mit mondott volna ő akkor az »öregasszonynak«, de meg a Boris leányzóknak is, ha azok megkérdezték volna tőle:

— Hat osztán jól kézhez szolgáltatotta kigyelmed a pakkot? ...

Paulus.

Antiszemita zsidók.

— Keresztes! —
— »Antiszemita zsidók!« ...
— Hah! rémül fel a fel e czim olvasására, ha ugyan olvassa e lapot, egyik helybeli fiatal, Mózes hitű, ügyvéd polgártársunk, kit az ő kollegium egy nem annyira nagyérdemű, mint inkább nagyfejű professora, szintén a debreczeni okos zsidók közé számított. Hát még ilyenek is volnának a világon? ... Hát hol, hol volnának ezek a — ezek a — antiszemita okos zsidók, hadd metszem körül a — nyakokat? ...

— De hát hol vannak, teszi fel a kérdést — örömtől reszkető hangon — S. Gy. bátyánk is, hadd teleitem be e különös fajt városunkba is?

— Hogy hol volnának tehát, — nem annyira találhatók, mint inkább megkaphatók, — ezek az ugynevezett antiszemita zsidók? kérdik Önök jó uraim, — kik magatokban bizonyára azt gondoljátok, hogy a holdban, vagy az újságíró képzeletében, vagy legfeljebb talán — egy évszázad mulva — Argentiniában is.

Pedig ez egyszer alapos tévedésen alapszik e számítások, mert sem a hold, sem az újságíró fantáziája, de nem maga a termékeny talaju Argentína sem termeli ezeket a csodás — antiszemita zsidókat, hanem édes hazánk televény földjéből burjánzottak fel azok! Hihetetlenül hangzik ez állítás, de mégis igaz!

Hazánk, megyenk, a Bocskay hajduk megegye vallhatja a »kiválasztott nép« e csodás, eddig még tökéletesen ismeretlen fajtaját szülőföldjének.

Csak a most, a közelmúlt választások alkalmával kerültek felszínre. A választási mozgalmak forrongó vulkánja hánya ki rejtelmes gyomrából e gyanus, iszapnemű alkotmányokat, melyekhez az ember még keztyűs kézzel is, csak félve merészel nyulni.

A hajdu-böszörményi választás alkalmával, mint ismert dolog, lapunk főszerkesztője a 48-as és függ. párti jelölt és egy állítólagos pártönkivüli állottak egymással szemben. A mi zászlónk alá a nép, az igaz magyar nép, s ama színtelen zászló alá pedig az »urak« és a néhai »antiszemita-kormánypárt« zöme, vezérkara és — talán egy zsidó szavazó kivételével — a zsidóság csoportosult. Igen, a zsidóság! — Megtörtént a szavazás is. És a zsidók leszavaztak az — antiszemita-kormánypárt pártönkivüli jelöltjére, mi aztán a következő következtetésre adott okot, hogy — mivel tudjuk, hogy a volt böszörményi antiszemita-kormánypárt még ma is mindig nem szemita barát, tehát a böszörményi zsidóknak kellett — néhány kivételével — antiszemitákká lenni! Szarász és rideg tény ez, melyet még megczafolni sem lehet. De a mely tény azonban tökéletesen igazat ad a nagy publicista Mezei Ernő ama kritikájának, itéletének, mely annyival érdekesebb, hogy zsidó mondta zsidók felett, hogy »a zsidóság zöme manapság még politikailag éretlen faj!«

Vannak ugyan oly rossz nyelvek is, melyek a böszörményi zsidók antiszemitáskodását, nem annyira a faj gyűlöletnek, mint inkább ama 21,000 frt üdvös hatásának tulajdonítják, melynek mikénti és hovafor-dításáról még mindezeideig nem nyilatkozott a »D. E.« osztrák párti lap legilletékesebb helye (**)

Mi azonban sem az első, sem a második következtetés és állítás mellett nem törünk landzsát, csupán konstátáljuk ez egyszerű tényt, hogy habár az öt világrészen sehol is, de hazánkban vannak antiszemita-zsidók!

Paulus.

A pontatlanság.

— Farsangi csevegés. —
A hintó előrobogott!
— Hogyan? Már nyolc óra?! — Mily gyorsan telik az idő! Menj Frigyes, s jelentsd be a nagyságos asszonynak, hogy sürgősen kérem jöjjön, mert a lovak már nyugtalan-kodnak.

Bent a nagysága boudoir-jában valódi költői rendtelenség, itt egy fátol, amott a csipkék, itt virágok, amott suhogó selymek. Reszkető komornai kezek segítnek az öltözködés körül, türelmetlen kifakadások, hogy az öltözködés műkedvelésével még sincsenek kellő időben készen.

— Istenem már itt a Frigyes, jelenti, hogy készen a kocsi, s a nagyságos ur is türelmetlenkedik és én még mindig nem vagyok készen! Melitta az Istenét, siessen hát egy kissé, maga valóságos esiga!

A szegény Melitta, ki szinte beleizzadt a nagy sietségbe, zavara tetőpontra hág, mikor a nagyságos ur gyors lépteit hallja az ajtó felé közeledni.

— De kedves Ellám, mondja, kértelek, hogy csak ez egyszer légy pontos és ...

A bájos fiatal asszonyka arcáról, ki csaknem teljes bái-öltözékben áll a szoba közepén, eltűnik az izgatottság és zavar minden legkisebb nyoma, s csabosan mosolyogva szól közbe gyorsan ura és mestere szavába.

— Nem szép tőled kedves Lajoskám, hogy ily sokáig megvárakoztattál. Majdnem öt percz óta várók már rád, s hallgatom, hogy mikor jössz végre!

— En várakoztattalak voln' téged?
E nem várt megjegyzés egész zavarba hozta a kedves Lajost, ki felesége meglepő fogásán elcsodálkozva, nem vette azt sem észre, hogy félkeze hüjt leette. Ella asszony egy alig észrevehető mozdulatot tesz picinyke lábacskaival és a keztyű eltűnik ruhája redői alatt.

(*) Báro Hirsch tervezete szerint Amerika ezen állama rövid évek mulva egy második Zsidóország lesz, mivel az oroszországi zsidókat mind ide szándékozik kitelepíteni.

(**) Holnap majd megtudjuk, hogy jutott-e ebből a 21,000 frtől H.-Böszörménybe is, vagy pedig az egész összeget D.-brecezenben költötték-e el s a vármegye számára újabb szállítvány érkezett-e?

Szerk.

— Nos, én azt gondoltam kedvesem, hogy te, ki nekem oly szigorú rendeletet tettél, szintén készen leszel nyolcz órára. Én természetesen készen vagyok, de az, a ki nem tudott az időhöz alkalmazkodni, maga az én zsarnokoskodó uracsám! — Ne oly erősen Melitta, hisz alig tudok mozogni.

— De Ella, ez már mégis sok, hogy mennyire kiforgatod a valóságot ...

— Természetesen, ti vagytok a teremtés urai és mi szegény asszonyok csak a ti szolgátoitek vagyunk. Nyugodj meg drágám, ugy sem hányom ezt szemered, hisz te nem tehetesz arról, ha ebben a meggyőződésben neveltek fel.

— Kérlek ...

— Hagyjuk tehát, de azt ismerd be magad is, hogy oly feleség kellett volna neked, mint — mint Klára ...

Ella majdnem kaczagott maga felett. De hogy is jött ő arra a gondolatra, hogy éppen férje nővérét, ki Lajoshoz hasonlólag maga a pontososság, ily igazságtalansággal vádolja? Nem tesz semmit, holnap ugy is befogja ismerni a Klára érdemeit, de most az a fő, hogy Lajos ellentmondjon, mert csak így lehet időt nyerni. És Lajos rá ment a lépre.

— Mint érted ezt? — kérdezte tettetett nyugalommal — én ugy gondolnám, hogy Klára ...

— Istenem, mennyire nagyképu vagy te Lajos! — Jól bekapesolta a kapcsokat is Melitta? — Hisz tudod te is, hogy sógorod, csak-egy fájlaja Klára pontatlanságát, mint én. Legutóbb is azt állította, hogy Klára azért nem lesz soha ez élethen pontos, mert a világra is 6 héttel később jött a rendesnél. Vagy különben szerinted ez még nem volna arra elég ok?

Ella oly elragadó naivsággal tekintett a kérdésre Lajosra, hogy az akarata ellenére is elkacagta magát.

Különbön ez a pontatlanság már családnyavalyátok, folytatta Ella tovább, hisz emlékezhetsél még reá, hogy mindjárt hasznunkelő reggelén is majd lekéstünk a vonatról!

— De Ella!

— Nos talán még azt akarod bizonyítani, hogy annak is én lettem volna az oka? Mert hisz te még erre is képes vagy, mivel ti férfiak az igazságot még csak ismerni sem ismeritek. — De hisz ezek nem az én keztyűim, Melitta, ott jobbról, a tükör mellett, a toillet-asztalon hevernek azok — ugy! — Sőt jó anyád még most is kacagva emlegeti, hogy atyád a nászéjszakán, mivel mamánk már előbb lefeküdt, s elaludt, csupa félelemből, ne-hogy a fiatal asszonykát felzavarja, egy másik szobába húzódott át, hol egy támlás-székben töltötte el az első éjszakát!

— Gyermekem ...

— Talán még több bizonyítékot akarsz családod pontatlansága felől? Jól van tehát. Vegyük azt, hogy ha testvéred csak öt perczel előbb látott volna napvilágot, mint te, akkor most ő volna a »majoresco« és nem te az ikertestvér. Nem pontatlanság okozta-e ezt? De természetesen, te még ezt is mentegetni akarod! És én pedig itt állok és várok, várom mig te elkészülsz.

— Hát nem vagyok én készen Ella?

— Talán egy félkeze hüjtél akarsz a bálba jönni drágám? Nekem ugyan ez ellen sincs kifogásom, mert hisz manapság ez a divat, csak arra kérnelek, hogy engem ne várakoztass már itt tovább. Kérlek nyujtsd végre a karodat.

Lajos zavartan tekintgetett, hol a kezeire, hol a szönyegre. Esküt mert volna reá tenni, hogy mindakét keztyűt magával hozta, de ténylek tanuskodtak a mellett, hogy az egyik hiányzik!

Ha csak egy pillantást vetett volna most bájos kis fejére, ki már ekkor alig tudta nevetését elfojtani, könnyen vallomásra bírhatta volna azt, de így magát mentetve rohant el egy másik keztyűt.

Pillanat alatt előkerült a keztyű a ruha titokzatos leple alól és Ella pajkosan felkaczagott.

— Mentve vagyunk! Gyorsan Melitta, de előbb e keztyűt dobj a kályhába, s aztán adja a köpenyémét!

Két percz mulva már a lépcsőkön találkozott Ella és Lajos, ép ekkor jelentette Frigyes is, hogy a lovak éppenséggel nem akarnak már tovább állni.

— Természetesen, sóhajtott Ella utána-hatatlan léleknyugalommal, ha most valami szerencsétlenség ér bennünket, annak is csak a te pontatlanságod lesz az oka!

Aldol oztá: Pálá Mór.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot jan. 24-től febr. 6-ig, a földművelési minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt: Az országzserte január hó végével beállott enyhe, esős időjárás következtében a növényzet nagyobb részben ismét hótakaró nélkül áll. A változó időjárás dacára eddig még csakis helyenkint mutatkozik kisebbsérvű kár, kipállás és fagy következtében, mind az által a vetések tulajdonilag csak gyenge középszereinek jelezhetők: kivétel képeznek egyes vármegyék, nevezetesen a Duna jobbpartján és a Tisza balpartján, a hol kielégítő, sőt helyiely-közel kedvezők. — A későn vetett ősziak helyenkint a hótakaró alatt kikelték ugyan, de többnyire gyengék; egyes helyeken a repcse sokat szenvedett, sőt ki is fagyott. A gazdasági munkálatok közül, a mig a hideg időjárás tartott, le-

inkább a nádvágas, jég és fahordás volt napirenden a trágyakihordás még folyamatban van, általában azonban a kihordást már befejezték. A dohánytermelő vidéken néhol még a dohány simítás és csomózás is folyik, helyenkint a dohányt szállítják a beváltó hivatalokhoz. Takarmánytermelésben sincsen hiány, csupán alomszármában nevezetesen a Duna jobbpartján. A Duna mentén fekvő Tolnavarmegyében a Duna vize kiöntött; az ország némely vidékén a patakok is tetemes kárt okoztak; a lapályosabb részeken a hóolvadás következtében a hólé a növényzetre károsan hat. Férgek, egerek és hörcsögök szörványosan meg mutatkoznak.

Az új vámrendszer Franciaországban. Párisból távirják, hogy a vámügyi igazgatóság egy körendeletet bocsátott szét a határállomások részére, melyben az osztrák és a magyar termékek kezeléséről van szó. Termékeink, ha azok Németországon keresztül szállítanak, a minimális tarifa alá eső vámilletékek alapján kerülnek elvámolás alá, ellenben ha Olaszországon át jutnak francia piacra, az általános tarifán kijelölt vámösszeg alapján. A buza váma 5 frank, a zab, rozs és árpaé 2 frank 50 cent., a malátáé 5 frank; az élő juhé 15.50 frank, a juhúsé 32 frank, a disznóúsé 12 frank, a friss marhahúsé 25 frank, a faáru váma 65 centtól 1 frank 75 centig megy, mmázsánkint. A cukor váma 60 frank.

Szerkesztői üzenet.

Egy Szinay-párti választó-nak, H.-Böszörmény. Ne fesszessük most már ezeket a kérdéseket. Ha a legyőzött ellenfél hírlapi téren elhalgatott mi — a győztes fél — ne hányjuk föl neki a választás előtt történeteket. Az pedig, hogy a »D. E.«-ben »gatyás pártnak« neveztek el h.-böszörményi elvtársainkat, ne bántsa önöket, merthízen az ilyen alacsony gúnynyila visszapatán arra, a ki kiröpítette!

Nagyváradinak, Nagyvárad. A kérdett debreczeni baka-nóla így hangzik:

— A Pavillon-kaszárnyában megfújták a réztrombitát. Minden baka, komisz baka szedje fel a rüsztingját! Kapitány ur Zeiler kommandiroz: »Doppel Reihen [rechts um! Abmaschir'n! Kapitány ur kirem, ne bántsa a szivem, meghasad a [babámir'. —

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Eladó takarmány.

Az új földön, **özv. Balázs Sándorné** tanyáján, egy **nagy boglya loval nyomtatott árpa** — és egy **nagy boglya buza-szalma**, továbbá: 26 szekér **kévs csutka** eladó. — Helyben megétehető.

Értekezhetni a tulajdonossal

Pongor István

kádás-utczai 1868. sz. lakásán.

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

Brassói gyanjuposztókból

a közlő tavaszi idényre nagy választéku raktárt rendeztünk be s azokat a valódi tiszta gyanju minőségben **igen olcsón árusítjuk el.**

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.
(8.) 25.—

„THE MUTUAL“

new-yorki életbiztosító társaság.

Tiszán kölcsönösségen alapul. Részvényesei nincsenek. Alapított 1843.

A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztosító társasága és a legnagyobb biztonsgot nyújtja. Összes biztosítéki alap 1891. január 1-én: 367 millió frt-nál több. Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak 760 millió forintot meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy 210 millió forint csupán nyereségyekre esik.

A Fiváló előnyök, melyeket a »Mutual«-nál eszközölt biztosítás nyújt, kitűnnek a következő kötvénypélda eredményből: A legregibb kötvény Amerikában. 3-ik számú kötvény (nem tontina) Herzon A. Johnsohn. Kiállított: 1843. Évi díj: 102 dollar. Kifizetett 1891. biztosított összeg 5,000 dollar szaporodás a nyereségyek által 9,686 „ összesen kifizetett 14,686 „

A biztosított összeg csaknem háromszorosára emelkedett; ennélfogva a befizetett díjak 4%-os kamatos kamatokkal térítettik vissza az örökösöknek és azonfelül a társaság teljes 48 éven át nyújtott a biztosítottnak folyton szaporodó haláleseti biztosítást.

A »The Mutual« kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. Hadi kockázat feletle előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadtatik. Járadékbiztosítások különösen jutányosak. Minden egyéb tekintetben, ugyszintén ügynőkségek elvállalására nézve is bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a Magyarországi vezérigazgatóság, Budapest, Bécsi-utca 5. szám.

381 12—8

Meghívás.

A DEBRECZENI IPAR- ÉS KERESKEDELMI BANK

XXV-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1892. évi Február hó 21-ik napján délelőtti 10 óraker tartandja

DEBRECZENBEN, az intézet saját helyiségében

melyre a t. cz. részvényesek meghívatalnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál le kell tenniük.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatói jelentés az 1891-ik évi üzletről.
2. Az 1891. évi zárszámadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.
3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében a kilépő két igazgatósági tag helyének három évre leendő betöltése.
4. Az alapszabályok 48-ik cikke értelmében három felügyelő bizottsági tag választása.

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1892. február hó 2-án tartott ülésünkből.

(44.) 2—3.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Máriaczei Gyomorcsseppek

nagyserben hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, teljesség, savanyu felbűgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, széklet.

Hathatos gyógyszernek bizonyult lejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulajdonosait ételekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorholdknál. Emeltet bajknál a **Máriaczei gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi foraktar:

Török Jozsef gyógyszerész
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tözetesen tessék megtekinteni! Csak oly csseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsseppek** valódián kaphatók.

Debreczenben: Mihaloovits István, Dr. Rothschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Dioszegon: Vaday I. gyógyszerész uraknál.

„DEBRECZEN“ NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. számú Konrad-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, báli- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ és a „JOGI HETILAP“ is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásáha **Hirdetések a Debreczen** cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.